Europaparlamentet
2019-2024

Plenarhandling

B9-0341/2022

29.6.2022

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om nationella veton för att underminera den globala skatteuppgörelsen (2022/2734(RSP))

José Gusmão, Manon Aubry, Martin Schirdewan
för The Left-gruppen

B9-0341/2022

Europaparlamentets resolution om nationella veton för att underminera den globala skatteuppgörelsen
(2022/2734(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av tredje delen och artikel 116 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

– med beaktande av artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),

– med beaktande av uttalandet från G20:s och OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) inkluderande ramverk mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster (BEPS) om en lösning med två pelare för att åtgärda de skatteutmaningar som härrör från digitaliseringen av ekonomin, vilken 137 av 141 medlemmar anslöt sig till och enades om den 4 november 2021,

– med beaktande av kommissionens förslag till rådets direktiv om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella företagsgrupper i unionen (COM(2021)0823),

– med beaktande av sin ståndpunkt den 19 maj 2022 om förslaget till rådets direktiv om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella företagsgrupper i unionen[1],

– med beaktande av analysen från Europeiska observatoriet för skattefrågor av den 25 oktober 2021: *Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates*,

– med beaktande av studien från polska Ekonomiska institutet från januari 2020: *Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion,*

– med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Den 8 oktober 2021 enades 136 av de 140 medlemmarna av OECD:s/G20:s inkluderande ramverk om BEPS om en reform av det internationella skattesystemet genom en lösning med två pelare för att hantera de utmaningar som härrör från digitaliseringen av ekonomin och för att begränsa bolagsskattekonkurrensen genom att fastställa en global minimiskattesats på 15 %.

B. År 2020 hade endast 6 medlemsstater en effektiv skattesats som understeg 15 %,

C. Flera förhandlingsrundor resulterade i ett försvagat åtagande som var lägre än det ursprungliga förslaget på 21 %,

[1] Antagna texter, P9_TA(2022)0216.

D. Genomförandet av den globala minimiskattesatsen inom ramen för ovannämnda reform med två pelare skulle medföra att länderna årligen får in cirka 150 miljarder US-dollar i nya intäkter[2],

E. EU skulle på egen hand kunna öka sina bolagsskatteintäkter med cirka 64 miljarder euro per år genom att tillämpa en effektiv minimiskattesats på 15 % i enlighet med andra pelaren i denna globala överenskommelse[3],

F. Enligt oberoende studier skulle en skattesats på 25 % utan några undantagsbestämmelser i EU göra det möjligt att kassera in 234 miljarder euro[4],

G. Skattefrågor i unionen är föremål för ett särskilt lagstiftningsförfarande och beslutas med enhällighet i rådet.

H. I oktober 2021 välkomnade samtliga länder inom OECD och G20, inklusive samtliga 27 EU-medlemsstater, överenskommelsen om att reformera internationella skatteregler.

I. Trots detta åtagande har antagandet av ett EU-direktiv för att upprätthålla och genomföra den andra pelaren i denna internationella överenskommelse (direktivet om den andra pelaren) misslyckats tre gånger i rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofinrådet) på grund av att enhällighet inte har uppnåtts.

J. Polen, och nyligen Ungern, har åberopat sina nationella veton för att förhindra antagandet av direktivet om den andra pelaren, trots att det stöds av alla övriga 26 medlemsstater.

K. Trots att Ungern vid tidigare möten i Ekofinrådet gått med på att genomföra direktivet åberopade landet sitt veto under Ekofinrådets möte i juni 2022, efter att Polen dragit tillbaka sitt långvariga veto.

L. De offentliga intäkterna från genomförandet av direktivet om den andra pelaren i EU skulle vara särskilt viktiga med tanke på kriget i Ukraina och dess ekonomiska och sociala konsekvenser i EU, samt behovet av skatterättvisa och säkerställande av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin på grundval av övergången till klimatneutralitet.

Allmänna överväganden

1. Europaparlamentet hävdar att befintliga internationella skatteregler till stor del är föråldrade och inte kan hantera den ökande digitaliseringen av ekonomin för att på ett effektivt sätt förhindra skatteundandragande och skatteflykt. Parlamentet framhåller att det finns ett brådskande behov av att reformera reglerna genom att anta G20/OECD:s globala skatteuppgörelse så att de internationella, europeiska och nationella skattesystemen kan hantera 2000-talets nya ekonomiska, sociala och tekniska utmaningar.

[2] https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm
[3] https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf
[4] https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf

2. Europaparlamentet noterar med stor oro den ihållande kapplöpning mot botten som pågått under de senaste årtiondena när det gäller bolagsskattesatser i utvecklade ekonomier. Parlamentet framhåller den kraftiga minskningen av EU:s genomsnittliga bolagsskattesatser från 33,3 % år 2000 till 22,7 % år 2020[5]. Parlamentet upprepar det akuta behovet av att fastställa ett golv för bolagsskatten genom att införa en effektiv minimiskattesats på 15 % i enlighet med den andra pelaren i den globala skatteuppgörelsen.

3. Europaparlamentet betonar att bland annat befintliga skatteregler och bristande överensstämmelse mellan skattereglerna inom och utanför EU, i kombination med brist på internationellt samarbete, gör det möjligt för multinationella företag att bedriva aggressiv skatteplanering som avsevärt minskar deras effektiva skattesatser. Parlamentet påminner om att denna situation också ger små och medelstora företag en betydande konkurrensnackdel eftersom de betalar betydligt högre effektiva skattesatser än de multinationella företagen, vilket är oacceptabelt.

4. Europaparlamentet beklagar djupt att EU:s medlemsstater berövas 170 miljarder euro årligen till följd av användningen av internationella transaktioner för skatteundandragande och skatteflykt[6].

5. Europaparlamentet framhåller sin nyligen antagna ståndpunkt om direktivet om den andra pelaren, där ett snabbt genomförande efterlyses, senast i januari 2023.

6. Europaparlamentet betonar att endast 10–15 % av de multinationella företagen omfattas av den internationella överenskommelsen och att de undantag som ingår möjliggör ytterligare skatteflykt och skatteundandragande. Parlamentet betonar dessutom den dynamiska karaktären i skatteundandragande och skatteflykt. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta att uppdatera lagstiftningen för att kunna ta itu med denna nyckelfråga på ett bättre sätt.

Nuvarande beslutsprocess och effekterna av nationella veton

7. Europaparlamentet betonar att skattepolitiken är föremål för enhällig omröstning i rådet, vilket inte främjar den nödvändiga förändring som krävs för att ta itu med de nuvarande utmaningarna. Parlamentet beklagar att den nuvarande situationen ofta leder till förseningar och brist på framsteg i den harmonisering av skattereglerna i hela unionen som skulle gynna alla.

8. Europaparlamentet understryker med djup oro att nationella veton konsekvent har hindrat framsteg på många viktiga skatteområden, med förslag såsom den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen, översynen av direktivet om räntor och royaltyer, reformen av uppförandekoden för företagsbeskattning och nu direktivet om den andra pelaren, som blockeras i rådet till följd av detta.

9. Europaparlamentet beklagar djupt att nationella veton i skattefrågor har utnyttjats och använts som vapen och som förhandlingsbrickor av vissa medlemsstater för att uppnå

[5] https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate
[6] https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

vinster, driva igenom eftergifter och eftersträva andra egennyttiga intressen inom områden som ligger utanför och inte är relaterade till beskattning. Parlamentet betonar att förekomsten av sådana veton hotar att vidmakthålla skadlig skattepraxis och social orättvisa som undergräver unionens möjlighet att fungera effektivt, främja lika villkor och på bästa sätt skydda medborgarnas samt de små och medelstora företagens intressen.

Rekommendationer om åtgärder och reformområden

10. Europaparlamentet uppmanar Ungern att omedelbart upphöra med sin meningslösa blockering av den globala skatteuppgörelsen i rådet. Parlamentet beklagar djupt att en enda medlemsstat har kapacitet att hålla genomförandet av en sådan historisk överenskommelse och 26 andra medlemsstater som gisslan i kampen för större skatterättvisa.

11. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen om att avstå från att godkänna den ungerska återhämtningsplanen till dess att Ungern till fullo har följt alla landsspecifika rekommendationer inom den europeiska planeringsterminen avseende rättsstatsområdet och till dess att landet har genomfört alla relevanta domar från domstolen och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att använda förfarandet i artikel 116 i EUF-fördraget om viss skattepolitik, för att frångå kravet på enhällighet i fall där kommissionen anser att en skillnad mellan de bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar eller andra författningar snedvrider konkurrensvillkoren på den inre marknaden. I detta avseende uppmanar Parlamentet med kraft medlemsstaterna att av ovanstående skäl godta övergången från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet på dessa områden. Parlamentet påminner i detta avseende om Ursula von der Leyens manifest under hennes kandidatur till ordförandeskapet i kommissionen, som innehöll ett åtagande att utnyttja de klausuler i fördragen som gör det möjligt att anta förslag om beskattning genom medbeslutandeförfarandet och fatta beslut med kvalificerad majoritet i rådet.

13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ett förslag om att gå från enhällighet till omröstning med kvalificerad majoritet på ett antal skatteområden, särskilt när dessa är nödvändiga för att bekämpa skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt samt skatterelaterade åtgärder som rör vårt miljöskydd och för att uppnå vårt mål om klimatneutralitet senast 2050 inom ramen för den europeiska gröna given. Parlamentet påminner om det anförande som kommissionens tidigare ordförande, Jean-Claude Juncker, höll om tillståndet i unionen 2018, där han efterlyste ett system med kvalificerad majoritet i skattefrågor.

14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare överväga om det skulle vara lämpligt att genomföra den globala skatteöverenskommelsen genom det förfarande för fördjupat samarbete som fastställs i artikel 20 i EU-fördraget. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att undersöka möjligheten att inrätta en mekanism för att tillämpa fördjupat samarbete som standard i situationer där tre eller färre medlemsstater blockerar genomförandet av skatteåtgärder som syftar till att säkerställa skatterättvisa, bekämpa skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt samt miljöskydd.

15. Europaparlamentet påminner om att skattesatsen på 15 % är ett absolut minimum, och uppmuntrar medlemsstaterna att gå längre och anta en högre skattesats för att driva på för en harmonisering nedifrån och upp med en skattesats på 15 %. Parlamentet noterar att det bara kan bidra till att nå mer ambitiösa multilaterala överenskommelser i framtiden.

16. Europaparlamentet betonar att i ett scenario där Förenta staterna blockerar den internationella överenskommelsen genom att inte genomföra en rättsakt, kommer den multilaterala konventionen, som föreskriver att alla skatter på digitala tjänster och andra relevanta liknande åtgärder ska avskaffas och frysas fram till den 31 december 2023, inte längre att vara genomförbar och bör därefter upphävas.

17. Europaparlamentet betonar legitimiteten i att medlemsstaterna antar åtgärder för att försvara sina skattebaser, såsom att kostnader inte är avdragsgilla, åtgärder för källskatt, begränsning av skattebefrielse och särskilda dokumentationskrav, särskilt när det gäller internprissättning.

18. Europaparlamentet betonar att nyligen genomförda studier visat att direktivet om räntor och royaltyer och moder- och dotterbolagsdirektivet gör det möjligt för medlemsstaterna att förflytta obeskattade flöden av passiv inkomst i syfte att nå en tredjelandsjurisdiktion med låga eller inga skatter. Parlamentet betonar vidare att båda direktiven kan uppmuntra företag att skapa holdingstrukturer i underbeskattade medlemsstater för att dra nytta av källskattsbefrielser. Parlamentet uppmanar kommissionen att återuppta översynen av direktivet om räntor och royaltyer, som är blockerat i rådet.

°

° °

19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.